

שאלה: שמתי לב כי שתי פעמים אנו קוראים להקב"ה אבינו, עת שאנו מתפללים.
מדוע לא יותר? מדוע לא נאמר כך גם בכל שאר הברכות?

תשובה: יחס שלנו להקב"ה הוא בשני אופנים, כמלך, וגם כמו אב שלנו. וזה נרמז במקרא "הוא אביך קונך" (דברים לב, ו. (שני יחסים אלו אינם דומים. אם הוא "מלך" הרי הכלל הוא "מלך שמחל על כבודו, כבודו אינו מחול) "כתובות יז, א (כי הוא צריך להקפיד על סדר נאות במדינה, כדי שאחרים ילמדו לא לזלזל ולא לקלקל. אבל האב שמחל על כבודו, כבודו כן מחול) קידושין לב, א. (לכן הוא יכול לוותר לבנו להרשות לו לשבת על כסאו, או לוותר לו שלא יצטרך לקום על רגליו כל פעם שהאב [או האם] עוברים ליד הבן והבת

"רק בשתי ברכות אלו יש הכינוי "אבינו".
"בברכת "השיבנו אבינו לתורתך" וכן בברכה מיד אחר כך "סלח לנו אבינו כי חטאנו דוקא מפני שהוא "אבינו" הוא היכול למחול על שהמרנו דברו שמרדנו בו

זו מעלה מיוחדת במצות התשובה. במדרש תנא דבי אליהו רבה) פרשה לא (אמרו "מעיד אני עלי שמים וארץ שהקב"ה יושב ומצפה להן לישראל יותר ממה שמצפה האב לבנו, והאשה "לבעלה, שיעשו תשובה; כדי שיגאל אותם

אין לאדם ליפול ביאוש מפני ריבוי עוונותיו. כי שחוזר בתשובה הוא חוזר לבית אביו, האב שחומל עליו ורוצה בטובת הבן. הוא נכנס בין זרועות פתוחות, המחבקות אותו

ולכן גם בברכת "סלח לנו" צירפו לנו אנשי כנסת הגדולה מלת "אבינו", "לבשר לנו בְּשׁוֹרָה מעודדת זו